

Protocol ten behoeve van de overeengekomen specifieke werkzaamheden voor de accountant in het kader van de Regeling subsidie vaste lasten financiering COVID-19 voor grote ondernemingen voor subsidieaanvragen van EUR 125.000 en hoger

1. Uitgangspunten

1.1. Doelstelling

Dit protocol heeft als doel het geven van aanwijzingen over de reikwijdte en de diepgang van de accountantswerkzaamheden op de door de aanvrager bij het ministerie van EZK in te dienen gegevens voor de 'Aanvraag voor Tegemoetkoming Vaste Lasten voor grote ondernemingen voor de periode april, mei, juni van 2021' (hierna: de aanvraag), zoals beschreven in de Regeling subsidie vaste lasten financiering COVID-19 (26 juni 2020, Staatscourant 2020, 34295, laatstelijk gewijzigd bij de regeling van 23 juni 2021, Staatscourant 2021, 33221).

De rapportage die resulteert uit de accountantswerkzaamheden die voortvloeien uit dit protocol wordt gezien als het nader vast te stellen product van een registeraccountant of accountant-administratieconsulent als bedoeld in artikel 393, eerste lid, van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek, volgens een door de minister ter beschikking gesteld model of een door de minister geaccepteerd document zoals bedoeld in artikel 2.3.19 lid 5 van bovengenoemde regeling.

1.2. Definities

- *Accountant*: een registeraccountant of Accountant-Administratieconsulent als bedoeld in artikel 393, eerste lid, van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek.
- *Aanvrager*: een natuurlijke of rechtspersoon of diens gemachtigde aan wie namens EKZ een subsidie is verstrekt op grond van de Regeling subsidie vaste lasten financiering COVID-19.
- *Groep*: groep volgens regeling artikel 2.4.13. lid 1 van bovengenoemde regeling: twee of meer in Nederland gevestigde ondernemingen als bedoeld in artikel 5 van de Handelsregisterwet 2007, die met elkaar verbonden zijn doordat zij een van de banden, bedoeld in artikel 2, tweede lid, van de algemene de-minimisverordening, met elkaar onderhouden.

1.3. Wet- en regelgeving

Op het onderzoek van de gegevens is de volgende wet- en regelgeving van toepassing:

- De voorwaarden en verplichtingen die zijn opgenomen in de Regeling subsidie vaste lasten financiering COVID-19.

2. Onderzoeksaanpak

De accountant voert zijn onderzoekswerkzaamheden uit volgens NBA Standaard 4400N 'Opdrachten tot het verrichten van overeengekomen specifiek werkzaamheden'.

Bij de uitvoering van zijn onderzoek volgt de accountant de onderzoekspunten die in bijlage 1 bij dit protocol zijn opgenomen.

3. Verslaglegging

De accountant legt de uitkomsten van de werkzaamheden vast in een rapport van feitelijke bevindingen, zoals beschreven in de Standaard 4400N. In bijlage 2 is een voorbeeldmodel opgenomen van een rapport van feitelijke bevindingen.

4. Reviewbeleid

De minister van EZK (en de RVO die deze regeling in mandaat uitvoert) heeft als subsidieverstrekker te allen tijde de mogelijkheid een review uit te voeren of te laten uitvoeren bij de accountant belast met het onderzoek naar de informatie opgenomen in de aanvraag tot vaststelling teneinde na te gaan of het onderzoek met inachtneming van de relevante regelgeving van de NBA en dit accountantsprotocol is uitgevoerd. Deze reviews komen niet in de plaats van andere controles dan wel reviews uitgevoerd door de Algemene Rekenkamer.

De accountant belast met het onderzoek en verantwoordelijk voor het verstrekken van het accountantsproduct bij de aanvraag tot vaststelling stemt er mee in dat de onderzoeksdossiers ten behoeve van bovengenoemde reviews integraal aan de reviewers ter inzage worden gegeven. Voorts zal de accountant, schriftelijk dan wel mondeling, alle gevraagde gegevens verstrekken die in het kader van voornoemde reviews worden opgevraagd. In dit kader wordt verwezen naar de bepalingen in hoofdstuk 6, paragraaf 1, van de Comptabiliteitswet 2016.

BIJLAGE 1:

Inleiding

Voor grote ondernemingen met aanvragen van EUR 125.000 en hoger voert de accountant met inachtneming van NBA Standaard 4400N en deze bijlage onderstaande werkzaamheden uit:

I. Groep van verbonden ondernemingen

I.1

De accountant stelt vast dat aan de Bijlage 'Lijst met samenstelling van groep verbonden ondernemingen op het moment van aanvraag' een onderbouwing door de aanvrager ten grondslag ligt en dat deze onderbouwing aansluit op de Bijlage en op de door de aanvrager beschikbaar gestelde documentatie.

De accountant baseert zich hierbij op de door de aanvrager verstrekte documentatie en argumentatie, waaronder bijvoorbeeld de jaarrekening van het laatst afgesloten boekjaar van de aanvrager, de geconsolideerde jaarrekening van het laatst afgesloten boekjaar waar de aanvragende onderneming in betrokken is, de in het jaarverslag uiteengezette samenstelling van de groep, statuten van de rechtspersoon en het aandeelhoudersregister.

Het is uitdrukkelijk niet de bedoeling dat de accountant zich een oordeel vormt over de inhoud van de onderbouwing of het daarin gehanteerde groepsbegrip. Hij stelt uitsluitend vast of er een onderbouwing aanwezig is. De accountant vermeldt in zijn rapportage welke documentatie aan de bijlage ten grondslag ligt. Eventuele verschillen tussen de bijlage, de onderbouwing door de aanvrager en de beschikbaar gestelde documentatie vermeldt hij eveneens in zijn rapportage.

I.2

De accountant stelt vast dat aan de Bijlage 'Lijst met samenstelling van groep verbonden ondernemingen in de referentieperiode' een onderbouwing door de aanvrager ten grondslag ligt, dat deze onderbouwing aansluit op de Bijlage en op de door de aanvrager beschikbaar gestelde documentatie en aansluit bij de referentieperiode voor de bepaling van het omzetverlies.

De accountant baseert zich op de door de aanvrager verstrekte documentatie en argumentatie, waaronder bijvoorbeeld de jaarrekening van het laatst afgesloten boekjaar van de aanvrager, de geconsolideerde jaarrekening van het laatst afgesloten boekjaar waar de aanvragende onderneming in betrokken is, de in het jaarverslag uiteengezette samenstelling van de groep, statuten van de rechtspersoon en het aandeelhoudersregister.

De aanvrager kan naast de standaard referentieperiode, te weten het tweede kwartaal van 2019, ook kiezen voor het derde kwartaal van 2020 als referentieperiode.

De accountant stelt vast dat de referentieperiode in deze bijlage overeenkomt met de referentieperiode voor de bepaling van het omzetverlies.

Het is uitdrukkelijk niet de bedoeling dat de accountant zich een oordeel vormt over de inhoud van de onderbouwing of het daarin gehanteerde groepsbegrip. Hij stelt uitsluitend vast of er een onderbouwing aanwezig is. De accountant vermeldt in zijn rapportage welke documentatie aan de bijlage ten grondslag ligt. Eventuele verschillen tussen de bijlage, de onderbouwing door de aanvrager en de beschikbaar gestelde documentatie vermeldt hij eveneens in zijn rapportage.

I.3

De accountant stelt vast dat aan de Bijlage 'Lijst met de samenstelling van de groep verbonden ondernemingen in de subsidieperiode (Q2 2021 een onderbouwing door de aanvrager ten grondslag ligt en dat deze onderbouwing aansluit op de Bijlage en op de door de aanvrager beschikbaar gestelde documentatie.

De accountant baseert zich op de door de aanvrager verstrekte documentatie en argumentatie, waaronder bijvoorbeeld de jaarrekening van het laatst afgesloten boekjaar van de aanvrager, de geconsolideerde jaarrekening van het laatst afgesloten boekjaar waar de aanvragende onderneming in betrokken is, de in het jaarverslag uit een gezette samenstelling van de groep, statuten van de rechtspersoon en het aandeelhoudersregister.

Het is uitdrukkelijk niet de bedoeling dat de accountant zich een oordeel vormt over de inhoud van de onderbouwing of het daarin gehanteerde groepsbegrip. Hij stelt uitsluitend vast of er een onderbouwing aanwezig is. De accountant vermeldt in zijn rapportage welke documentatie aan de bijlage ten grondslag ligt. Eventuele verschillen tussen de bijlage, de onderbouwing door de aanvrager en de beschikbaar gestelde documentatie vermeldt hij eveneens in zijn rapportage.

II. Reeds ontvangen TVL door individuele verbonden ondernemingen

II.1

De accountant stelt vast dat aan de opgave van de door de groep verbonden ondernemingen afzonderlijk aangevraagde of - indien reeds vastgesteld - de vastgestelde TVL voor de tijdvakken juni tot met september 2020 (TVL 1), oktober tot en met december 2020 (TVL Q4) respectievelijk januari tot en met maart 2021 (TVL Q1) een onderbouwing door de aanvrager ten grondslag ligt en dat deze onderbouwing aansluit op de reeds ontvangen subsidies respectievelijk de beschikkingen volgens de door de aanvrager beschikbaar gestelde documentatie. Het is uitdrukkelijk niet de bedoeling dat de accountant de volledigheid van de opgave onderzoekt.

II.2

De accountant stelt vast dat de door aanvrager getotaliseerde som van de aangevraagde c.q. vastgestelde TVL – volgens de opgave onder II.1 voor de groep verbonden ondernemingen voor de tijdvakken juni tot met september 2020 (TVL 1), oktober tot en met december 2020 (TVL Q4) respectievelijk januari tot en met maart 2021 (TVL Q1) – niet meer bedraagt dan € 1.800.000, respectievelijk voor:

- de groep verbonden ondernemingen werkzaam in de visserij- en aquacultuursector: de som van de aangevraagde c.q. vastgestelde TVL niet meer dan € 270.000 bedraagt;
- de groep verbonden ondernemingen werkzaam in de primaire productie van landbouwproducten: de som van de aangevraagde c.q. vastgestelde TVL niet meer dan € 225.000 bedraagt.

Het is uitdrukkelijk niet de bedoeling dat de accountant de volledigheid van de mededelingen onderzoekt. Geconstateerde verschillen tussen de mededelingen, de onderbouwingen ervan en de beschikbaar gestelde informatie vermeldt de accountant in zijn rapportage.

III. Gescheiden administratieve vastlegging voor ondernemingen actief in visserij- en aquacultuursector of primaire productie van landbouwproducten

III.1

In het geval één van de verbonden ondernemingen opgenomen in bij de aanvraag bijgevoegde bijlagen 'Lijst met samenstelling van groep verbonden ondernemingen' (vraag 1 in dit accountantsprotocol) volgens de aanvrager actief is in de primaire productie van landbouwproducten en/of visserij- en aquacultuursector, terwijl de groep waar deze toe behoort een andere hoofdactiviteit heeft, stelt de accountant vast of er met betrekking tot de voornoemde activiteiten sprake is van een afgescheiden kostenplaats dan wel een afgescheiden administratie of registratie bij de desbetreffende onderneming.

Het is expliciet niet de bedoeling dat de accountant nu een oordeel vormt over de juistheid en volledigheid van de afgescheiden kostenplaats, administratie of registratie. De accountant vraagt de aanvrager om een beschrijving over deze afscheiding en vermeldt in zijn rapport van feitelijke bevindingen hoe dit is georganiseerd en waar dat uit blijkt.

Het gaat er volgens Europese regelgeving om dat de baten en lasten van voornoemde activiteiten in de administratie afzonderlijk identificeerbaar zijn.

Bijlage 2:

Model Rapport van feitelijke bevindingen met betrekking tot 'Aanvraag Tegemoetkoming Vaste Lasten voor grote ondernemingen voor de periode april, mei en juni van 2021'

Aan: *Opdrachtgever*

Opdracht

Wij hebben overeengekomen specifieke werkzaamheden verricht met betrekking tot de gegevens ten behoeve van de 'Aanvraag Tegemoetkoming Vaste Lasten voor grote ondernemingen voor de periode april, mei en juni van 2021', zoals beschreven in de Regeling subsidie vaste lasten financiering COVID-19 (26 juni 2020, Staatscourant 2020, 34295, laatstelijk gewijzigd bij de regeling van 23 juni 2021, Staatscourant 2021, 33221).

Van het formulier 'Aanvraag Tegemoetkoming Vaste Lasten voor grote ondernemingen voor de periode april, mei en juni van 2021' is een door ons voor identificatiedoeleinden gewaarmerkt exemplaar bij dit rapport gevoegd. De opdracht is met uzelf, de Minister van Economische zaken en Klimaat en de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland overeengekomen en heeft als doel opdrachtgever in staat te stellen te voldoen aan artikel 2.3.19 lid 5 van de 'Regeling subsidie vaste lasten financiering COVID-19'. De overeengekomen specifieke werkzaamheden zijn door de Minister van Economische zaken en Klimaat en de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland vastgelegd in het 'Protocol ten behoeve van de overeengekomen specifieke werkzaamheden voor de accountant in het kader van de Regeling subsidie vaste lasten financiering COVID-19 voor grote ondernemingen voor subsidieaanvragen van EUR 125.000 en hoger' d.d. xyz.

De opdrachtvoorwaarden zijn omschreven in onze opdrachtbrief van ... (*datum brief opdrachtbevestiging*).

Verantwoordelijkheden

Het is de verantwoordelijkheid van u, de Minister van Economische zaken en Klimaat en de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland om te bepalen of de overeengekomen specifieke werkzaamheden toereikend en geschikt zijn voor het hierboven beschreven doel.

Wij hebben onze werkzaamheden verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse Standaard 4400N 'Opdrachten tot het verrichten van overeengekomen specifieke werkzaamheden' en het 'Protocol ten behoeve van de overeengekomen specifieke werkzaamheden voor de accountant in het kader van de Regeling subsidie vaste lasten financiering COVID-19 voor grote ondernemingen voor subsidieaanvragen van EUR 125.000 en hoger'. Bij het uitvoeren van deze opdracht hebben wij ons gehouden aan de voor ons geldende relevante ethische voorschriften in de Verordening Gedrags- en Beroepsregels Accountants (VGBA).

Werkzaamheden en bevindingen

In deze paragraaf is een beschrijving van de overeengekomen specifieke werkzaamheden opgenomen en doen wij verslag van onze feitelijke bevindingen naar aanleiding van de door ons uitgevoerde werkzaamheden. Wij doen geen uitspraak over de toereikendheid van de overeengekomen specifieke werkzaamheden of over wat de feitelijke bevindingen betekenen voor het formulier 'Aanvraag Tegemoetkoming Vaste Lasten voor grote ondernemingen voor de periode april, mei, juni van 2021' in zijn totaliteit. U en de Minister van Economische zaken en Klimaat en de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland zullen hierover een eigen afweging moeten maken waarbij u en de Minister van Economische zaken en Klimaat en de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland gebruik kunnen maken van dit rapport van feitelijke bevindingen en eventuele andere beschikbare informatie.

In overeenstemming met de opdrachtvoorwaarden en de 'Regeling subsidie vaste lasten financiering COVID-19', voor aanvragen van EUR 125.000 en hoger voor grote ondernemingen voor de periode april, mei en juni van 2021, hebben wij de werkzaamheden verricht zoals deze zijn vastgelegd in Bijlage I van genoemd protocol.

Inzake de in het protocol voorgeschreven werkzaamheden hebben wij het volgende verricht:

.....

De bevindingen bij de door ons verrichtte werkzaamheden zijn als volgt:

- ... (onder verwijzing naar het betreffende onderzoekspunt in de betreffende bijlage van het protocol)
- ... (idem)
- ... (idem)

Beperking in het gebruik en verspreidingskring

Bij het opstellen van deze rapportage is rekening gehouden met de verwachtingen van de beoogde gebruikers. Daarom is deze rapportage alleen bestemd voor *opdrachtgever*, Minister van Economische zaken en Klimaat en de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland. U kunt deze rapportage niet aan anderen afgeven zonder onze schriftelijke toestemming, tenzij wettelijke voorschriften anders bepalen.

Plaats en datum

(naam accountantspraktijk)

(naam accountant)